

ZARZĄDZENIE NR 2/2018

Nadleśniczego Nadleśnictwa Parciaki

z dnia 12 marca 2018 roku

w sprawie planowania, nadzoru, realizacji i odbioru prac z zakresu użytkowania lasu
oraz zasad określania dopuszczalnych uszkodzeń i naliczania kar

Znak: ZG.7603.2.2018

Na podstawie § 22 ust. 3 Statutu PGL Lasy Państwowe stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu PGL LP zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam do stosowania zadania organizacyjne w zakresie planowania, nadzoru, realizacji i odbioru prac i zrywki drewna oraz zasady określania dopuszczalnych uszkodzeń i naliczania kar w Nadleśnictwie Parciaki, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wprowadzam do stosowania wzór protokołu zdawczo-odbiorczego powierzchni poddanej czynności gospodarczej, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

1. Za właściwe i należyte wykonanie zadań określonych w niniejszym zarządzeniu odpowiedzialni są leśniczowie.
2. Za nadzór i kontrolę odpowiedzialni są zastępca nadleśniczego i inżynier nadzoru.

§ 4

Traci moc Zarządzenie Nr 25/2013 Nadleśniczego Nadleśnictwa Parciaki z dnia 29 października 2013 roku.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Nadleśniczy

mgr inż. Marian Firer

Otrzymują:

Z; NN; ZL-1-10; a/a

ZADANIA ORGANIZACYJNE
w zakresie planowania, nadzoru, realizacji i odbioru prac
przy pozyskaniu i zrywce drewna oraz zasady określania
dopuszczalnych uszkodzeń i naliczania kar w Nadleśnictwie Parciaki

I. Planowanie

1. Planowanie i organizacja prac związanych z pozyskaniem i zrywką drewna polega na takim dostosowaniu technologii do zróżnicowanych warunków drzewostanowych i terenowych, aby były one efektywne ekonomicznie i bezpieczne dla zatrudnionego personelu, przy jednoczesnym minimalizowaniu szkód powstających w środowisku leśnym.
2. Przed przystąpieniem do realizacji prac w zakresie pozyskania i zrywki drewna leśniczowie **sporządzają odpowiednie projekty organizacyjno - techniczne dla wszystkich planowanych kategorii cięć.**
3. Projekty wykonywane są dla powierzchni wybranych wg stopnia pilności na podstawie obowiązującego PUL i zaplanowanych do wykonania na dany rok gospodarczy. **Projekt, na który składa się wydruk szkicu powierzchni z LMN, powinien zawierać poniższe elementy:**
 - lokalizację, powierzchnię, opis drzewostanu;
 - generalny kierunek obalania i zrywki w przypadku cięć rębnych
 - szlaki zrywkowe
 - miejsca składowania drewna;
 - kierunek wywozu drewna
 - rozmieszczenie pozostałych przestoi oraz fragmentów starodrzewów (biogrup), ekotonów, drzew biocenotycznych i pomnikowych, mrowisk, osobliwości przyrodniczych i innych obiektów podlegających szczególnej ochronie.
4. **Dla cięć rębnych projekt sporządzany jest przez leśniczego w „szkicowniku leśniczego”, w terminie do dnia wyznaczonego jako ostateczna data sporządzania szacunków brakarskich w nadleśnictwie.** Szkice powierzchni podlegają kontroli merytorycznej przeprowadzanej przez inżyniera nadzoru lub zastępcę nadleśniczego w terminie do dnia 31 lipca każdego roku poprzedzającego wykonanie rębni. Zatwierdzenia projektów szkiców dokonuje nadleśniczy.
5. **Dla cięć przedrębnych projekt sporządzany jest bezpośrednio przed rozpoczęciem prac na powierzchni i stanowi załącznik do protokołu opisanego w pkt. II ppkt. 2**

6. Przed realizacją prac w zakresie pozyskania i zrywki drewna, tj. w trakcie sporządzania szacunków brakarskich szlaki zrywkowe, miejsca myglowania, pozostawione przestoje i kępy starodrzewu, drzewa biocenotyczne, mrowiska oraz wszystkie występujące na powierzchni formy ochrony przyrody **podlegają trwałemu oznaczeniu przez leśniczego na okres prowadzenia prac gospodarczych.**

II. Realizacja

1. Powierzchnie, na których prowadzi się pozyskanie drewna podlegają protokółarnemu przekazaniu wykonawcy.

Protokół zdawczo-odbiorczy powierzchni poddanej czynności gospodarczej zawiera m.in. opis (drzewostanu), zalecenia, obiekty podlegające szczególnej ochronie oraz szkic powierzchni.

Protokół podlega podpisaniu przez wykonawcę oraz leśniczego zarówno w momencie przekazania jak i odbioru prac.

2. Odbioru robót dokonuje leśniczy poprzez lustrację i ocenę całej powierzchni zarówno pod względem zgodności wykonania z projektem, prawidłowości i rzetelności wykonania, a także pod względem szkód wyrządzanych w środowisku leśnym. Poziom szkód ustala każdorazowo leśniczy na podstawie rozdziału IV i V oraz warunków określonych w umowie zawartej z wykonawcą, sporządzając stosowną notatkę skierowaną do nadleśniczego.

Wysokość kar nalicza każdorazowo nadleśnictwo.

III. Szkody w środowisku leśnym powstałe na skutek prac związanych z pozyskaniem i zrywką drewna.

1. Procesy technologiczne pozyskania drewna, zasady pracy i jej organizacji muszą być zgodne z ogólnymi normami prawnymi np. kodeksem pracy czy rozporządzeniami ministra środowiska w sprawie bezpieczeństwa higieny pracy, przy wykonywaniu prac z zakresu gospodarki leśnej, jednak wybór technologii pozyskania drewna zależy, w dużej mierze, od dostępnych środków technicznych, rodzaju pozyskiwanych sortymentów oraz potrzeb lokalnego rynku drzewnego.
2. W Nadleśnictwie Parciaki zalecana do stosowania jest zrywka nasiębierna i półpodwieszona.
3. Stosowanie zrywki wleczonej powinno być ograniczone do szczególnych przypadków i należy dążyć do jej całkowitego wyeliminowania. Zrywkę należy prowadzić po szlakach możliwie najkrótszą drogą do najbliższego miejsca, do którego może dojechać środek wywozowy.
4. W procesie technologicznym pozyskania zrywki drewna mogą wystąpić następujące rodzaje uszkodzeń:
 - a) uszkodzenia drzew spowodowane obdarcie kory, powodujące odsłonięcie lub uszkodzenie drewna,
 - b) uszkodzenia gleby leśnej, spowodowane zrywką drewna oraz przez pojazdy zrywkowe,

- c) uszkodzenia drzew spowodowane opieraniem mygieł i stosów o stojące drzewa,
 - d) uszkodzenia (naruszenia integralności) pozostawionych do naturalnego rozpadu biogrup (starodrzewów), przestoi i oznaczonych drzew biocenotycznych,
 - e) uszkodzenia obiektów objętych różnymi formami ochrony, np. mrowiska, gniazda ptaków, roślin, itp.;
 - f) uszkodzenia spowodowane różnego rodzaju zanieczyszczeniem gleb i zaśmiecaniem terenów leśnych
5. Zabrania się składowania pozyskanego drewna przy drogach publicznych.
6. Zabrania się opierania mygieł i stosów o stojące drzewa.
7. W dążeniu do spełniania wymagań środowiskowych **przy pozyskaniu i zrywce drewna zaleca się przestrzeganie niżej wymienionych warunków:**
- upowszechnianie przyjaznych dla lasu metod pozyskania, szczególnie metody drewna krótkiego i drewna kłodowanego;
 - stosowanie sieci szlaków zrywkowych, zgodnie ze sztuką leśną i obowiązującymi przepisami w PGL LP.
 - wyeliminowanie palenia pozostałości drzewnych na powierzchni cięć;
 - upowszechnianie maszyn wielooperacyjnych (harwesterów) oraz nasiębiernych środków zrywkowych (forwarderów);
 - upowszechnienie stosowania bioolejów, zalecanych na podstawie ekspertyz oraz przez producentów maszyn;
 - zabezpieczanie fungicydami uszkodzonych drzew podczas pozyskania i zrywki;
 - minimalizowanie szkód w podszycie, podroście i nalotach.

IV. Metodyka oceny szkód w środowisku leśnym powstałych na skutek prac związanych z pozyskaniem i zrywką drewna.

1. Ocena wykonywanych prac powinna być trwałym elementem prowadzenia gospodarki leśnej i być włączona jako element zarówno odbioru wykonanych prac jak i stanowić element procedury wyboru podmiotu świadczącego usługi na powierzchni leśnej.
2. W przypadku oceny uszkodzeń drzewostanu, które powstały na skutek przeprowadzonego zabiegu wskaźnik uszkodzeń drzew określamy:

$$U_D = L_u / L_D * 100\%$$

gdzie:

U_D - wskaźnik uszkodzeń drzew

L_U - liczba uszkodzonych drzew o powierzchni zranienia powyżej 20 cm²

L_D - całkowita liczba drzew na powierzchni kontrolnej

Powierzchnie kontrolne należy zakładać w miejscu występowania największej koncentracji wad za pomocą powierzchni próbnej o kształcie prostokąta o wymiarach 20 x 50 m. W przypadku braku możliwości wyznaczenia powierzchni o kształcie wskazanym powyżej, określenie poziomu uszkodzeń nastąpi na powierzchni wielkości 10 arów i kształcie wynikającym z przebiegu granic wydzielenia objętego zabiegiem.

3. W przypadku oceny uszkodzeń gleby leśnej, które powstały na skutek zrywki drewna oraz przez pojazdy zrywkowe, wskaźnik uszkodzeń określamy:

$$U_G = P_u / P_P * 100\%$$

gdzie:

U_G - wskaźnik uszkodzeń gleby,

P_u - sumaryczna powierzchnia uszkodzeń gleby na powierzchni kontrolnej w arach

P_P - całkowita wielkość powierzchni kontrolnej w arach

4. Łącznie z oceną uszkodzenia gleby leśnej należy przeprowadzić analizę stanu szlaków zrywkowych, wg następującej klasyfikacji:

- szlaki a stałej dostępności	- głębokość kolein do 10 cm,
- szlaki o ograniczonej dostępności	- głębokość kolein 11-30 cm,
- szlaki niedostępne	- głębokość kolein przekracza 30 cm -
ze względu na zagrożenie środowiska.

Przy ocenie tą metodą należy uwzględnić okresową niedostępność wykonywania prac na szlakach zrywkowych, wywołaną czynnikami atmosferycznymi.

Powierzchnie kontrolne należy zakładać losowo i powinny stanowić minimum 5% ogólnej powierzchni wydzielenia. Powierzchnie powinny być lokalizowane przy szlakach zrywkowych, sięgając jednym z boków do połowy odległości między nimi. Weryfikację stopnia uszkodzenia pozostającego drzewostanu należy przeprowadzić wrywkowo oraz w miarę potrzeb.

5. W przypadku pozostałych uszkodzeń metodyka oceny szkód określana jest w umowie z wykonawcą.

V. Wskaźniki dopuszczalnych uszkodzeń przy pracach z zakresu pozyskania i zrywki drewna.

1. Dopuszczalny wskaźnik uszkodzeń drzew wynosi do 5% całkowitej liczby drzew pozostałych po zabiegu na powierzchni wydzielania o powierzchni zranienia powyżej 20 cm².
2. Dopuszczalny wskaźnik uszkodzeń gleby wynosi do 10% całkowitej powierzchni wydzielania oraz głębokości kolein do 10 cm na szlakach o stałej dostępności i głębokości do 30 cm na szlakach o ograniczonej dostępności i niedostępnych.

Tabela dopuszczalnych uszkodzeń dotyczy wszystkich gatunków drzew.

L.p.	Rodzaj uszkodzenia	Kategoria zabiegu	Uszkodzenia dopuszczalne
1	2	3	4
1.	Zranienia z odsłonięciem lub uszkodzeniem drewna	Wszystkie	drzew o powierzchni zranienia poniżej 20 cm ² nie bierze się pod uwagę
		Wszystkie	do 5% drzew pozostałych na powierzchni wydzielania o powierzchni zranienia powyżej 20 cm ²
2.	Uszkodzenia gleby	wszystkie i szlaki o stałej dostępności	do 10% powierzchni wydzielania i głębokości kolein do 10 cm
		wszystkie i szlaki o ograniczonej dostępności i niedostępne	do 10% powierzchni wydzielania i głębokości kolein do 30 cm

VI. Wysokość kar z tytułu uszkodzeń przy pracach z zakresu pozyskania i zrywki drewna.

Kary stosujemy w przypadku przekroczenia dopuszczalnych uszkodzeń.

Tabela wysokości kar

L.p.	Rodzaj uszkodzenia	Kategoria zabiegu	Wysokość kar
1	2	3	4
1.	Zranienia z odsłonięciem lub uszkodzeniem drewna o powierzchni zranienia powyżej 20 cm ²	wszystkie	10% wartości zlecenia
2.	Uszkodzenia gleby	wszystkie	25 zł za 1 ar
3.	Opieranie mygieł i stosów o żywe drzewa	wszystkie	50 zł za 1 drzewo
4.	Naruszenia integralności biogrup starodrzewi	wszystkie	500 zł za 1 stwierdzony przypadek
5.	Zanieczyszczanie gleby lub zaśmiecanie powierzchni	wszystkie	300 zł za 1 stwierdzony przypadek

Pozostałe wysokości kar przy pozyskaniu i zrywce drewna określa umowa z wykonawcą oraz pozostałe przepisy, obowiązujące w PGL LP. Kary za uszkodzenie obiektów objętych różnymi formami ochrony prawnej oraz za popełnienie wykroczeń lub przestępstw w odniesieniu do środowiska leśnego regulują odrębne przepisy.

PROTOKÓŁ ZDAWCZO-ODBIORCZY NR
POWIERZCHNI PODDANEJ CZYNNOŚCI GOSPODARCZEJ
LEŚNICTWO.....

1. Lokalizacja: 2. Powierzchnia: ha

3. Grupa czynności:

4. Opis drzewostanu:.....

5. Zalecenia:.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Chronione obiekty (formy ochrony przyrody, mrowiska, drzewa biocenotyczne itp.):.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zleceniodawca:
(przekazujący)

Zleceniobiorca:
(przyjmujący)

...../...../..... r.

9*. Uwagi zleceniobiorcy:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10*. Zastrzeżenia / usterki po wykonaniu prac (wypełnia zleceniodawca)

.....
.....
.....

11*. Termin usunięcia usterek/...../..... r.

Zleceniodawca:

Zleceniobiorca:

...../...../..... r.

.....

12*. Zgłaszam usunięcie usterek/...../..... r.

Zleceniobiorca:

.....

13*. Stwierdzam usunięcie usterek/...../..... r.

Zleceniodawca:

.....

14. Potwierdzenie odbioru powierzchni poddanej czynności gospodarczej

Zleceniodawca:
(przyjmujący)

Zleceniobiorca:
(przekazujący)

...../...../..... r.

.....

* - Pkt. 9 – 13 wypełnić w przypadku uwag / wystąpienia zastrzeżeń i usterek